

Saksnr.: 2015/17309
Løpenr.: 101342/2018
Klassering: K60
Saksbehandler: Atle Haga

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Næring og kulturkomiteen	12.09.2018	
Fylkestinget	20.09.2018	

Forslag om beskyttelse av gyteområder og forbud mot å fiske torsk fra Telemark til svenskegrensen – høring fra Fiskeridirektoratet

Vedlegg:

- 1 Brev av 8. juni 2018 fra Fiskeridirektoratet

Komitélederens forslag til innstilling

1. Da kysttorsken langs Østfoldkysten er på et historisk lavmål, slutter Østfold fylkeskommune seg til at det gjennomføres restriksjoner på fiske for om mulig å bygge opp igjen bestandene.
2. Østfold fylkeskommune støtter forslaget om at all fiske av torsk forbys innenfor grunnlinjen langs hele Østfoldkysten hele året. Bestemmelsene må likevel utformes slik at målrettet fiske etter andre arter ikke rammes, herunder garnfiske etter flatfisk samt bruk av teiner og ruser.
3. Østfold fylkeskommune støtter også forslaget om forbud mot all fiske (utenom sjøørret) i nærmere angitte områder. Avgrensning av områdene samt reguleringsbestemmelser bes imidlertid koordinert med pågående arbeid i Kystorsk-prosjektet, der også hummerfredning inngår.
4. I områder med totalt fiskeforbud bør det likevel gjøres unntak for fiske med håndsnøre og stang som utgjør en svært viktig del av friluftslivet langs kysten.

Komitélederens behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 27. august 2018

Andreas Lervik
leder av Næring og kulturkomiteen

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Da kysttorsken langs Østfoldkysten er på et historisk lavmål, slutter Østfold fylkeskommune seg til at det gjennomføres restriksjoner på fiske for om mulig å bygge opp igjen bestandene.
2. Østfold fylkeskommune støtter forslaget om at all fiske av torsk forbys innenfor grunnlinjen langs hele Østfoldkysten hele året. Bestemmelsene må likevel utformes slik at målrettet fiske etter andre arter ikke rammes, herunder garnfiske etter flatfisk samt bruk av teiner og ruser.
3. Østfold fylkeskommune støtter også forslaget om forbud mot all fiske (utenom sjøørret) i nærmere angitte områder. Avgrensning av områdene samt reguleringsbestemmelser bes imidlertid koordinert med pågående arbeid i Kysttorsk-prosjektet, der også hummerfredning inngår.
4. I områder med totalt fiskeforbud bør det likevel gjøres unntak for fiske med håndsnøre og stang som utgjør en svært viktig del av friluftslivet langs kysten.

Sarpsborg, 2. juni 2018

Anne Skau
fylkesrådmann

Hilse Brandsrud
fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Ved brev av 8 juni d.å. har Fiskeridirektoratet (Fdir) sendt på høring forslag om beskyttelse av gyteområder og forbud mot å fiske torsk fra Telemark til svenskegrensen. Høringsfristen er satt til 9. september d.å., men fylkesrådmannen har avtalt med direktoratet at vår uttalelse kommer noen dager senere. (Komiteens innstilling oversendes med forbehold om fylkestingets behandling, som ettersendes)

Fakta

Fiskeridirektoratet (Fdir) begrunner forslaget med at kyst- og fjordtorsken i Sør-Norge har gått tilbake over tid og nå er på et historisk lavmål. Fiskeridirektoratet ser derfor ikke noen vei utenom nye tiltak som reduserer dødeligheten av torsk betydelig. Det foreslås både å beskytte viktige gytefelt på kysten fra Lindesnes til svenskegrensen, samt å redusere dødelighet av torsk forårsaket av fiske fra og med Telemark til svenskegrensen.

Som faglig grunnlag henvises til Havforskningsinstituttets rapport: «Kunnskapsstatus kysttorsk i sør (Svenskegrensa-Stad)». Prosjekt «Krafftak for kysttorsken» gjennomførte sitt første år med prøvefiske i 2017. Prøvene viser at kysttorsk utgjør 30 % av torskebestanden i Ytre Hvaler nasjonalpark, og 13 % av torskebestanden i Færder nasjonalpark. Dette dokumenterer at det fortsatt finnes noe kysttorsk i Ytre Oslofjord, som da Fiskeridirektoratet ønsker å bevare.

Det ene forslaget går ut på å forby all fiske og fangst i torskens viktigste gyteområder i perioden 1. januar til 30 april. Forbudet gjelder både yrkes- og fritidsfiske og fangst ved dykking. Unntatt er fiske etter sjøørret som reguleres etter lakse- og innlandsfiskeoven.

I Østfold foreslås tre verneområder som kartet viser:

1. Store Hvaler, som omfatter hele området innenfor Hvaler inkludert Singlefjorden, Skjebergkilen og Øyenkilen.
2. Sletterhausen, som omfatter hele området øst for Engholmen og Store Slette, inkludert Kråkstadfjorden og Kurefjorden
3. Mossesundet

Det andre forslaget går ut på å forby all fiske etter torsk innenfor grunnlinjen på strekningen fra og med Telemark til svenskegrensen, dvs. hele Østfoldkysten. Forbudet inkluderer bruk av bunnsatte garn, og all bifangst av torsk skal settes ut igjen. Forbudet omfatter også yrkesfiske. Ved trålfiske etter reke og kreps innføres påbud om sorteringsrist.

Kartet viser gyteområdene som foreslås stengt for fiske i indre og ytre Oslofjord. Grensene er markert med lilla linjer og det er områdene innenfor grenselinjene som er omfattet. Alle områdene er markert med røde sirkler. Grensene ytterst i Drøbaksundet ved Tofte og i begge ender av Mossesundet er korte.

Prosjekt krafttak for kysttorsken har startet et omfattende prøvfiske i Ytre Oslofjord, som vil fortsette i årene framover. Prosjektet vil belyse effektene av forbudene, og gi råd om eventuelt når og hvordan fiske igjen kan drives.

Fylkesrådmannens vurdering

Fylkesrådmannen viser til at fiske etter torsk var en viktig del både av yrkesfiske og fritidsfiske langs Østfoldkysten. Da torskebestanden nå har gått kraftig tilbake, er det et stort engasjement og forståelse blant folk for at noe må gjøres for om mulig å bringe torsken tilbake. Dette var utgangspunktet for at fylkeskommunen har engasjert seg tungt i prosjektet Krafttak for kysttorsken.

Gjennom dette prosjektet har fylkeskommunen, etter anmodning fra Fiskeridirektoratet og i samråd med Havforskningsinstituttet, arbeidet med aktuelle forslag til verneområder for kystorsk og hummer i Østfold. Herunder er det avholdt møter både med Fiskarlaget og Småfisker'n i fylket, og det er planlagt nye møter i høst der endelige verneforslag skal utarbeides. Forslagene skal så, fortsatt etter anmodning fra Fiskeridirektoratet, sendes på foreløpig høring til berørte kommuner før forslagene blir oversendt direktoratet.

Høringsforslaget til Fiskeridirektoratet ble drøftet på styremøte i kysttorsk-prosjektet 28. august, der fylkesbiologen deltok fra vår side. Kysttorsk-prosjektet påpekte at forslagene fra direktoratet var omfattende og lite treffsikre, og mangler den gode lokale forankringen som kysttorsk-prosjektet har sørget for i sitt arbeid. Styret ba derfor om at det videre arbeid i Fiskeridirektoratet må harmoniseres med arbeidet i Kysttorsk-prosjektet, som også vil gi et godt hummervern. Fiskeridirektoratets representant på møtet sto likevel fast på at de måtte sende sin anbefaling om tiltak til departementet innen en måned basert på sitt høringsforslag og høringsinnspill, men at det gis åpning for supplerende vernetiltak basert på arbeidet i Kysttorsk-prosjektet.

Områdene som Fiskeridirektoratet foreslår med fiskeforbud i januar-april, er i stor grad sammenfallende med de forslag som Kysttorsk-prosjektet har utarbeidet, men sistnevnte er gjennomgående mindre i utstrekning. Kysttorsk-prosjektet har skissert områder basert på den kunnskap vi har om torskens gyteområder. Her har man i prosjektet sett behov for fiskeforbud ikke bare i perioden januar-april, men gjennom hele året. Dette fordi det er sannsynlig at gytefeltene brukes av lokal torsk hele året, ikke bare i gyteperioden. I tillegg er det vist at fiskedødeligheten for kysttorsk er størst i sommermånedene.

Fylkesrådmannen støtter forslaget om fiskeforbud i nærmere angitte områder, men mener det bør gjøres unntak for fritidsfiske med stang og håndsnøre. Fiske etter arter som flyndre, hvitting, makrell og sild er vanlig hele året og et totalforbud vil derved ramme en svært populær fritidsaktivitet. Eventuell torsk som da tas forutsettes satt ut igjen.

Når det gjelder forslaget om å forby all fiske av torsk innenfor grunnlinjen hele året, vil fylkesrådmannen anbefale at bestemmelsene i størst mulig grad utformes slik at målrettet fiske etter andre arter ikke rammes. Herunder mener fylkesrådmannen at garnfiske etter flatfisk samt bruk av teiner og ruser bør tillates. Torsk som tilfeldig tas, forutsettes da også her satt ut igjen.